QORTI CIVILI
PRIM'AWLA
ONOR IMHALLEF ANNA FELICE
(SEDE KOSTITUZZJONALI)

Illum 26 ta' Novembru, 2020

Rikors Guramentat Nru: 270/2020/1 AF

Yorgen Fenech

vs

L-Avukat tal-Istat u b'digriet tal-24 ta' Novembru 2020, il-Qorti laqghet it-talba u ordnat li jissejjhu fil-kawza Av. Peter Caruana Galizia, Matthew Caruana Galizia, Andrew Caruana Galizia u Paul Caruana Galizia[1]

[1] Fil-verbal tas-seduta tal-4 ta' Ottubru, 2021 quddiem il-Qorti tal-Appell, il-Qorti ordnat il-korrezzjoni fl-okkju fejn ghandu jaqra "Yorgen Fenech vs l-Avukat tal-Istat, u b'digriet tal-24 ta' Novembru, 2020 (moghti fir-rikors numru 270/2020/1) il-Qorti awtorizzat li jintervjenu fil-kawza l-Avukat Peter Caruana Galizia, Matthew Caruana Galizia, Andrew Caruana Galizia u Paul Caruana Galizia."

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' Yorgen Fenech li permezz tieghu, ghar-ragunijiet moghtija, talab lil din il-Qorti:

> *"taghti digriet ad interim u tordna li l-Pulizija ma jixhdux dwar l-informazzjoni li l-esponent ta lill-Pulizija f'laqghat intizi sabiex l-esponent jitlob mahfra presidenzjali sakemm jigu decizi finalment dawn il-proceduri."*

Rat ir-risposta tal-Avukat tal-Istat.

Rat id-digriet taghha li permezz tieghu gew awtorizzati jintervjenu fil-proceduri l-Avukat Peter Caruana Galizia, Matthew Caruana Galizia, Andrew Caruana Galizia u Paul Caruana Galizia.

Rat ir-risposta tal-fuq imsemmija intervenuti fil-kawza.

Ikkunsidrat illi l-proceduri odjerni gew mibdija fil-qafas ta' proceduri kostituzzjonali li minn naha taghhom gew intavolati fil-kuntest tal-gbir ta' xhieda mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti Struttorja fil-proceduri "Il-Pulizija vs Yorgen Fenech". Il-parte civile f'dawk il-proceduri talbet illi l-Ufficjal Prosekutur jixhed dwar dak kollu (u mhux selezzjoni minn dak li stqarr l-imputat) li stqarr l-imputat waqt l-arrest tieghu. Il-Qorti tal-Magistrati laqghet din it-talba. Yorgen Fenech qieghed jilmenta li tali xhieda jekk tinghata, twassal ghal lezjoni tad-dritt fondamentali tieghu ghal smiegh xieraq kif protett mill-Art. 39 tal-Kostituzzjoni u l-Art. 6 tal-Konvenzjoni Ewropea ghad-Drittijiet tal-Bniedem. Qieghed jitlob rimedju provizorju f'dan is-sens.

Il-Qorti tibda biex tissenjala l-insenjament kostanti ta' dawk il-Qrati illi proceduri kostituzzjonali m'ghandhom qatt jintuzaw bhala appell minn decizjoni legittima ta' Qorti ohra, u inoltre, lanqas ma jigu moghtija rimedji straordinarji meta jkun ghadu disponibbli r-rimedju ordinarji.

Dan kollu premess, il-Qorti ikkunsidrat illi Karen Reid, fil-ktieb "A Practitioner's Guide to the European Convention on Human Rights" (pagna 20) issostni:

> *"As a general practice, measures (*riferibbilment *ghal interim relief) are applied only where there is an apparent real and imminent risk of irreparable harm to life and limb … While the procedure has been invoked in respect of other types of cases e.g. adoption of children, which may be arguably be of an irreparable nature, r.39 (*riferribbilment *ghar-Rule 39 tar-Rules of Court tal-ECHR) has not been applied save in a few exceptional cases."*

Ikkunsidrat illi l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem fil-"Factsheet" mahruga minnha dwar "Interim Measures" tqis dan ix-xorta ta' rimedju bhala eccezzjonali u tiddeskrivi hekk:

> *"Interim measures are urgent measures which, according to the Court's well-established practice, apply only where there is an imminent risk of irreparable harm. Such measures are decided in connection with proceedings before the Court without prejudging any subsequent decisions on the admissibility or merits of the case in question. In the majority of cases, the applicant requests the suspension of an expulsion or an extradition. The Court grants such requests for an interim measure only on an exceptional basis, when the applicant would otherwise face a real risk of serious and irreversible harm … In practice, interim measures are applied only in a limited number of areas and most concern expulsion and extradition. They usually consist in a suspension of the applicant's expulsion or extradition for as long as the 3 application is being examined. The most typical cases are those where, if the expulsion or extradition takes place, the applicants would fear for their lives (thus engaging Article 2 of the Convention) or would face ill-treatment prohibited by Article 3 (prohibition of torture or inhuman or degrading treatment). More exceptionally, such measures may be indicated in response to certain requests*

concerning the right to a fair hearing (Article 6 § 1) and the right to respect for private and family life (Article 8)."

Kif osservat il-Qorti diversament presjeduta fil-kawza Rosette Thake et vs Prim Ministru et (Atti tar-rikors 50/16/1 JRM):

> *"biex jista' jinghata rimedju provvizorju, jehtieg li min jitolbu juri li hemm kaz prima facie ta' ksur ta' jedd fundamentali u li n-nuqqas tal-ghoti tal-mizura provvizorja serja ggib hsara li ma titreggax lura fil-kaz tieghu.*
>
> *"Minhabba f'hekk, l-ghoti ta' provvediment provvizorju f'kawza ta' allegat ksur ta' jedd fundamentali jitlob li jintwerew cirkostanzi eccezzjonali li jaghmluh mehtieg"* ara Daniel Alexnader Holmes vs Avukat Generali et – digriet P.A. kostit. AE 16.04.2014

Illi fil-kawza **Emmanuel Camilleri v Spettur Louise Calleja et** (PA (Kost), din il-Qorti kif diversament presjeduta enuncjat il-principji legali u dottrinali li ggwidaw il-Qrati taghna fil-materja ta' *interim relief*:-

> *"Illi s-setgħat mogħtijin mil-liġi lil din il-Qorti f'kawżi ta' għamla Kostituzzjonali mhumiex imfissrin b'mod eżawrjenti f'xi dispożizzjoni partikolari, u r-rimedji li hija tista' tintalab tagħti huma mħollijin fid-diskrezzjoni tagħha fl-aħjar interess tal-ġustizzja u biex tagħmel ħaqq fejn meħtieġ;*
>
> *Illi hija għandha s-setgħa tirregola l-proċedura tagħha u li tagħti dawk il-provvedimenti, kemm definittivi u kif ukoll interlokutorji, li tinqala' l-ħtieġa tagħhom waqt kull smigħ, sabiex jiggarantixxu li t-trattazzjoni tal-kwestjoni li tkun tressqet quddiemha bl-ebda mod ma tkun suġġetta għallpressjonijiet indebiti jew ħsara irriversibbli għal xi waħda mill-partijiet[2];*
>
> *Illi l-miżuri provviżorji huma maħsuba biex iżommu milli ssir ħsara li ma tissewwiex lil vittma ta' ksur ta' jedd*

[2] Ara provvediment P.A. (Kost.) AJM 5.10.1999 fil-kawza fl-ismijiet **Joseph Gauci et vs Avukat Generali et**

fundamentali b'tali mod li ma jsir xejn li jista' jxejjen jew inaqqas mill-awtorita' u l-effikaċja tas-sentenza li tingħata dwar l-istess ilment[3]*. F'dan ir-rigward, biex jista' jingħata rimedju provviżorju, jeħtieġ li min jitolbu juri li hemm każ 'prima facie' ta' ksur ta' jedd fundamentali u li n-nuqqas talgħoti tal-miżura provviżorja sejra ġġib ħsara li ma titreġġax lura fil-każ tiegħu. Għalhekk, m'huwiex biżżejjed li wieħed joqgħod biss fuq xi sitwazzjoni ipotetika jew li mhix ċerta li sseħħ. Minħabba f'hekk, l-għoti ta' provvediment proviżorju f'kawża ta' allegat ksur ta' jedd fundamentali jitlob li jintwerew ċirkostanzi eċċezzjonali li jagħmluh meħtieġ*[4]*;*

Illi fuq kollox, l-għoti tar-rimedju interlokutorju jew provviżorju ma għandu qatt jintalab jew jingħata b'mod li jippreġudika l-mixi nnifsu tal-proċedura li fiha jintalab u blebda mod ma għandu jintuża biex jorbot idejn il-Qorti li tagħtih dwar il-mod kif fl-aħħar mill-aħħar tagħti s-sentenza tagħha jew kif tikkunsidra bis-serenita' jew l-indipendenza meħtieġa l-provi u l-argumenti li l-partijiet iressqu quddiemha.

Illi għalkemm huwa minnu, kif jallegaw l-intimati, li l-għoti tal-provvediment provviżorju quddiem il-Qorti ta' Strasburgu taħt ir-regolament ***39 tar-Regoli tal-Proċedura*** *ta' dik il-Qorti jkun bosta drabi marbut ma' ksur ta' jedd taħt l-artikolu 2 jew l-artikolu 3 tal-Konvenzjoni*[5]*, ma hemm l-ebda dispożizzjoni li tillimita l-għoti ta' provvediment bħal dak biss għall-imsemmija żewġ artikoli. Kemm hu hekk, kien hemm każijiet fejn l-għoti ta' provvediment ingħata wkoll waqt proċeduri li kienu jirrigwardaw ukoll ilment ta' ksur tal-artikolu 6 tal-istess Konvenzjoni."*[6]

---

[3] Q.E.D.B. 6.2.2003 fil-kawza fl-ismijiet **Mamatkulov et vs Turkija** (Applik. Nru. 46837/99) § 110

[4] Deg P.A. (Kost.) AE 16.4.2014 fil-kawza fl-ismijiet Daniel Alexander Holmes vs Avukat Generali et.

[5] Ara K Reid A Practitioner's Guide to the European Convention on Human Rights (3rd Edit, 2007) § 1.021, p. 20 iccitat post

[6] Ara Ordni Interim Q.E.D.B. 30.11.1999 fil-kawza Ocalan vs Turkija (Applik. 46221/99)

Kif ritenut in materja mill-awturi van Dijk, van Hoof, van Rijn u Zwaak[7]:

> *"… it is only in cases of extreme urgency that interim measures are indicated: the facts must prima facie point to a violation of the Convention, and the omission to take the proposed measures must result or threaten to result in irreparable injury to certain vital interests of the parties or the progress of the examination. … such would be the case, for instance, if an expulsion threatens to constitute a violation of article 3 of the Convention, in view of a serious risk that the person concerned will be exposed to torture or inhuman treatment or punishment. In that case a stay of expulsion may be requested until the Court has had the opportunity to investigate the case. However, it will do so only if there is a high degree of probability that a violation of article 3 is likely to occur. This requires that the applicant states his case in a convincing manner and possibly also presents some evidence showing the danger to life or limb to which he may be subjected if expelled or extradited to a particular country. It is not sufficient for the applicant to provide information about the danger or uncertain situation in the country of destination and/or his being an opponent of the ruling Government."*

Illi il-Qorti Kostituzzjonali irriteniet hekk fil-kaz Angelo Frank Paul Spiteri v L-Avukat Generali (9 ta' Jannar 2017):

> *"Fl-ewwel lok jigi ribadit minn din il-Qorti li f'materja tal-hekk imsejjha interim measures huwa car l-insenjament ta' din il-Qorti li tali mizuri ghandhom jittiehdu biss f'kazijiet ta' urgenza u sahansitra f'kazijiet ta' "urgenza estrema" fejn innuqqas ta' tehid ta' tali mizuri jirrizulta, jew jazzarda li jirrizulta, fi hsara irreparabbli ghall-interessi vitali tal-parti koncernata jew ghall-perkors tal-ezami li l-Qorti jkun jehtigilha taghmel. Din il-Qorti rriteniet ukoll li mizuri ad interim huma indikati f'kazijiet ecezzjonali. [Q. Kost.*

[7] 2 Theory and Practice of the European Convention on Human Rights (Raba` Edizzjoni – 2006)

***Federation of Estate Agents v. Direttur Generali [Kompetizzjoni**, deciza 25 ta' Settembru, 2014)."*

Il-Qorti qieset il-fatti specie tal-proceduri li ghandha quddiemha fid-dawl tas-succitat insenjament, u tqis li t-talba ghal mizuri "*ad interim*" mhijiex gustifikata. L-ewwel nett il-Qorti ma tistax tasal biex tqis id-digriet tal-Qorti tal-Magistrati bhala *prima facie* leziv ta' jedd fondamentali.

Id-digriet gie legittimament pronunzjat skond il-ligi minn Qorti kompetenti li taghtih. Ma jidhirx li jirrizulta b'xi mod mankanti la fil-forma u lanqas fis-sustanza.

Inoltre din il-Qorti tqis ukoll illi t-talba ta' Yorgen Fenech tirriskontra wkoll nuqqas f'dik li hi rrimedjabilità li tehtieg il-gurisprudenza fil-kuntest.

L-ghan tal-kumpilazzjoni tal-provi, huwa essenzjalment il-preservazzjoni tal-istess provi. L-ammissibilità ta' kull prova tista' dejjem tigi kontestata fil-waqt opportun wara li jigi prezentat l-att tal-akkuza. Xhieda tista' eventwalment tigi sfilzata jekk inammissibbli. Finalment Yorgen Fenech isemmi wkoll l-attenzjoni partikolari li qeghda tinghata mill-media ghall-proceduri kollha fil-konfront tieghu. Il-Qorti tqis illi, galadarba li l-Qorti tal-Magistrati tista, jekk tirriskontra xi htiega ghalhekk, tordna d-divjet ta' publikazzjoni ta' xi prova li l-istess Qorti tqis li tista' tkun ta' xi pregudizzju ghall-proceduri gudizzjarji, dan ghandu jxejjen ir-rizerva li ghandu Yorgen Fenech dwar l-attenzjoni tal-*media*.

Ghaldaqstant il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talba ta' Yorgen Fenech kontenuta fir-rikors tieghu tas-16 ta' Novembru 2020.

IMHALLEF

DEP/REG